

15. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања прописује мере, садржаје, активности и начине спровођења истих с циљем најбоље заштите, безбедности и квалитетног борава деце у Установи. Односи се на свакодневни рад са децом и родитељима.

Надовезује се на Посебни протокол за заштиту деце од насиља злостављања и занемаривања, могући је оквир и полазиште превентивног деловања у сваком вртићу и групи као и интервентног деловања у случајевима појава насиља над децом.

Анализа стања

Област заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања у Установи „Ната Велковић“ одвија се у складу са законским документима који регулишу ову област, има Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања, Тим за заштиту деце на нивоу Установе и тимове за заштиту за ниво вртића. Са Програмом су упознате све интересне групе, по планираној динамици.

Безбедност физичке средине је један од приоритетних задатака. Објекти у којима бораве деца и опрема су у задовољавајућем стању – пружају безбедан и пријатан боравак деце. Процена безбедности унутрашње и спољашње средине, одговорна лица врше свакодневно, о чему постоји евиденција. Процедура пријављивања могућих узрока и проблема нарушавања безбедности деце је јасно дефинисана. Тим Установе и вртића је перманентно пратио стање и вршио анализу стања безбедности објеката и дворишта. Ургентни проблеми су отклањани по приоритету, а у складу са материјалним могућностима.

Стручно усавршавање у овој области реализовано је кроз 4 акредитованих семинара које је похађало 85 васпитача.

Превентивне активности су се спроводиле у свим васпитним групама једном недељно, на нивоу вртића од 1 - 2 док на нивоу Установе укупно 8 превентивних активности. У свим васпитним групама од 3 године донета су правила понашања групе (постер и пано) деце у различитим ситуацијама и начини реаговања приликом кршења истих.

Анализом података добијених применом интерних докумената Установе може се закључити да у васпитним групама најчешће се појављује насиље првог нивоа у виду физичког насиља (отимање играчака, гурање, чупање, гребање) а у мањој мери социјално, психичко и сексуално насиље, чешће у периоду адаптације. Учесталост се смањује са узрастом деце. Најчешће мере које су се предузимале су појачан васпитни рад, разговори са децом, родитељима, примена радионица у раду. Насилни облици понашања деце смањују се са узрастом деце, позитивном деловању превентивних активности и адекватних поступака васпитача у раду са децом.

Сарадња са родитељима, у овој области, је била квалитетна. Сви родитељи су упознати са Програмом заштите, добар део родитеља учествовао је у реализацији превентивних активности. У наредном периоду неопходно је и даље развијати сензибилитет родитеља и жељу за активном сарадњом са вртићем.

У случајевима повређивања деце, у Установи се поступало интервентно, у складу са дефинисаним корацима у интервенцији, о чему постоји евиденција. Такође, евиденција се води и о повредама деце насталим у породици.

У области превентивног деловања остварена је добра сарадња са институцијама спољашње мреже заштите као што су Полиција, Завод за јавно здравље, Комунална полиција, Ватрогасна служба, Стоматолошка служба, основне школе. Интервентна сарадња остварена је са Здравственим центром, Центром за социјални рад и Полицијом.

Циљеви програма заштите деце

Општи циљ Програма заштите деце од насиља је да унапреди квалитет живота деце у Установи применом мера превенције за стварање безбедне средине и позитивне климе за живот и рад деце и мере интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у Установи.

Специфични циљеви Програма заштите деце дефинисани су Посебним протоколом за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања и анализе стања утврђене претходним извештајима о реализацији Програма заштите деце од насиља.

Специфични циљеви у превенцији:

- Стварање безбедне средине за живот и рад деце.
- Неговање опште климе прихватања, толеранције и уважавања.
- Подизање нивоа свести свих запослених у циљу препознавања и реаговања на насиље, злостављање и занемаривање.
- Промена културних и друштвених норми као и предрасуда које подстичу насиље.

Специфични циљеви у интервенцији:

- Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља.
- Успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља.
- Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности програма заштите.
- Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција детета узаједницу вршњака и живот установе.
- Саветодавни рад са децом која трпе насиље, која врше насиље и која су посматрачи насиља.

Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања

У Установи постоји **Тим за заштиту деце на нивоу Установе** као и тимови на нивоу сваког вртића. Чланови Тимова су део унутрашње мреже заштите деце. Састав Тима за ниво Установе:

1. Весна Живковић, директор Установе,
2. Слободанка Ракоњац, помоћник директора,
3. Горан Костић, правник Установе,
4. Љубинка Јовановић, психолог, координатор Тима,
5. Слободанка Миладиновић, педагог,
6. Зоран Јанковић, референт заштите и безбедности на раду,
7. Ивана Маринковић, васпитач,
8. Сандра Драгојловић, медицинска сестра на превентиви
9. Марковић Ивана, представник Савета родитеља

Задаци Тима Установе су :

- сачињава Програм заштите,
- информише запослене, родитеље о планираним активностима, учествује у обукама за развијање компетенција потребних за превенцију насиља, злостављања и занемаривања;
- предлаже мере, организује консултације и учествује у доношењу одлука о поступцима о случајевима насиља током године,
- прати и процењује ефекте примењених мера,
- сарађује са другим надлежним органима и установама, медијима,
- води и чува документацију о планираним и реализованим активностима, евидентира случајеве (о томе прави своје инструменте за долажење до података на основу којих пише извештај),
- извештава стручна тела и органе управљања.

План рада Тима за заштиту деце на нивоу Установе

Задаци	Време реализације	Носиоци реализације
- Израда Програма заштите деце од насиља.	август,2014.	Љ. Јовановић М. Средојевић
- Информисање васпитног особља на Васпитно-образовном већу ,осталих запослених .	септембар,2014	Љ. Јовановић З. Јанковић П.Петронијевић
- Подршка тимовима вртића у информисању и активном учешћу родитеља у реализацији Програма заштите.	Током године	Љ. Јовановић Д.Миладиновић М. Средојевић
- Предлаже мере,организује консултације,доноси одлуке о поступцима у случајевима насиља .	током године	Тим на нивоу Установе
- Разматра актуелне проблеме са тимовима вртића у делу безбедности физичке средине и предлаже мере за отклањање недостатака.	током године	Тим на нивоу Установе
- Прати реализацију програма у Установи,обрађује податке и прати ефекте примењених мера.	Јануар, Јун,август 2015.	Љ. Јовановић М. Средојевић
- Прикупља документацију, води евиденцију, и обезбеђује заштиту поверљивих података.	Током године	Љ.Јовановић З.Јанковић
- Прати реализацију стручног усавршавања запослених у области превенције насиља.	Током године	Љ. Јовановић, М. Средојевић
- Сарађује са релевантним установама у заштити деце од насиља.	током године	Директор
- Припрема извештај о остваривању Програма заштите и извештава стручна тела и органе управљања	јануар/фебруар, јун, август/сеп2015.	В.Живковић, Љ.Јовановић М. Средојевић

Тим за заштиту деце на нивоу вртића

Тим вртића чини васпитач и медицинска сестра групе,главни васпитач и припадајући стручни сарадник. Сваки Тим има координатора који брине о функционисању Тима и вођењу документације.

Задаци Тима на нивоу вртића:

- Планира и евидентира превентивне активности за ниво вртића ,израђује кутак намењен родитељима на тему заштите деце од насиља,
- Извештава Тим Установе три пута годишње,
- Евидентира случајеве насиља Пнивоа ,предузима мере и прати ефекте,
- Реагује по пријави васпитног особља/родитеља у ситуацијама појаве насиља или повреда.Води евиденцију о повредама деце у вртићу и породици.
- Прати и процењује безбедност објеката и дворишта у сарадњи са дежурним особљем, обавештава службу одржавања о уоченој неправилности и Тим Установе према хитности и у оквиру редовног извештавања.

Чланови тима по вртићима

Вртић „ГОЛУБ МИРА“ <ul style="list-style-type: none"> • Весна Макарагић, гл. васпитач • Марија Средојевић, психолог • <u>Агата Вребац, васпитач</u> • Далиборка Миленковић, мед. сестра 	Вртић „НЕВЕН“ <ul style="list-style-type: none"> • Ивана Маринковић, гл. васпитач • Марија Средојевић, психолог • <u>Вања Тоцић, васпитач</u> • Јелена Вукчевић, мед. сестра
Вртић „ЛАБУД“ <ul style="list-style-type: none"> • Весна Митић, гл. васпитач • Љубинка Јовановић, психолог • <u>Весна Петронијевић, васпитач</u> • Душица Драгићевић, мед. сестра 	Вртић „БИСЕРИ“ <ul style="list-style-type: none"> • Синуела Ценц, гл. васпитач • Марија Средојевић, психолог • Љиљана Вељковић, мед. сестра • <u>Тања Аздејковић, васпитач</u>
Вртић „КОЛИБРИ“ <ul style="list-style-type: none"> • Драгана Јочић, гл. васпитач • Марија Средојевић, психолог • <u>Марија Рупник, васпитач</u> • Гордана Милићевић, мед. сестра 	Вртић „ЛЕПТИРИЋ“ и „ЛАНЕ“ <ul style="list-style-type: none"> • Снежана Анђелковић, гл. васпитач • Марија Средојевић, психолог • <u>Нада Ракић, васпитач</u> • Гордана Ђорђевић, мед. сестра
Вртић „НАША РАДОСТ“ и „СУНЦЕ“ <ul style="list-style-type: none"> • Радица Симић, гл. васпитач • Љубинка Јовановић, психолог • <u>Верица Николић, васпитач</u> • Бисерка Томић, мед. сестра 	Вртић „ПЧЕЛИЦА“ <ul style="list-style-type: none"> • Љубица Живковић, гл. васпитач • Љубинка Јовановић, психолог • <u>Лидија Миликић, васпитач</u> • Војка Вранеш, васпитач
Вртић „ЗВОНЧИЋ“ <ul style="list-style-type: none"> • Споменка Ђорговић, гл. васпитач • Љубинка Јовановић, психолог • <u>Марија Стефановић, мед. сестра</u> • Данијела Бановић, васпитач 	Вртић „ВЛАДО ЈУРИЋ“ <ul style="list-style-type: none"> • Ивана Миленковић, гл. васпитач • Љубинка Јовановић, психолог • <u>Ведран Дујовић, мед. сестра</u>
Вртић „ДЕЧЈИ КЛУБ“ <ul style="list-style-type: none"> • Смиља Миловановић, гл. васпитач • Ивана Стефановић, мед. сестра • <u>Верица Петронијевић, васпитач</u> • Марија Средојевић, психолог 	

Подаци о члановима Тима (име, контакт телефон) су истакнути на видним местима како би били доступни запосленима у Установи и родитељима.